

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง
ผู้เขียน	นางสาวนงลักษณ์ เล่งน้อย
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลเด็ก)
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งทั้งโดยรวมและรายด้าน ระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของมารดา และอำนาจการทำนายพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งที่มีอายุ 4-12 ปี ป่วยเป็นโรคมะเร็งตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป และเป็นผู้ดูแลบุตร จำนวน 130 ราย โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากมารดาที่บุตรมาตรวจตามแพทย์นัดที่คลินิกโรคเลือดหรือโรคมะเร็งโรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามที่สร้างจากกรอบแนวคิดการ สร้างเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ (Pender, 1996) ประกอบด้วย แบบสอบถามพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง และแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง ได้แก่ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผ่านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน หาความเที่ยงของเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .83, .70, .70, .81 ตามลำดับ ประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS for Windows) และวิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยด้านโภชนาการ ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านการจัดการกับความเครียด ด้านพัฒนาทางจิตวิญญาณ ตลอดจนด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านการออกกำลังกายอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง ได้แก่ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนอยู่ในระดับสูง ส่วนการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ

3. ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติถดถอยพหุแบบขั้นต้นพบว่า การรับรู้สมรรถนะแห่งตน อายุ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และระดับการศึกษา สามารถทำนายพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งโดยรวมได้ร้อยละ 41.9 ($p < .05$)

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้อาจเป็นการส่งเสริมให้มารดามีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพแก่บุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง พยาบาลจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพมาเป็นแนวทางในการให้ความรู้เพื่อเสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตน และการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพแก่บุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง

Thesis Title	Factors Influencing Mothers' Behaviors in Promoting the Health of Children with Cancer
Author	Miss Nonglak Lengnoi
Major Program	Nursing Science (Pediatric Nursing)
Academic Year	2004

Abstract

This descriptive research aimed to describe the level of mothers' behaviors in promoting the health of children with cancer and identify factors influencing their health promoting behaviors. One hundred and thirty mothers who took their children with cancer, aged 4-12 years, to attend the pediatric hematological or cancer clinic at Hat Yai Hospital, Suratthani Hospital and Songkhlanakarind Hospital, were selected by purposive sampling. Data were collected using a self-completed demographic questionnaire and questionnaires developed according to Pender's health-promotion model on mothers' behaviors in promoting the health of children with cancer and on factors influencing mothers' behaviors in promoting the health of children with cancer, subdivided into perceived benefits, perceived barriers and perceived self-efficacy. The questionnaires were tested for content validity by 3 experts and for reliability by Cronbach's alpha coefficient giving values of .83, .70, .70, .81. Data were analyzed by SPSS for Windows using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression.

Results revealed that:

1. Mothers' behaviors in promoting the health of children with cancer were at a high level. When considering each dimension it was found that health nutrition, responsibility, stress management, spiritual growth and interpersonal relations were at a high level, whereas physical activity was at a moderate level.
2. Perceived benefits and perceived self-efficacy were at a high level, perceived barriers was at a low level.

3. Stepwise multiple regression analysis showed that 41.9 percent of the variance in mothers' behaviors in promoting the health of children with cancer could be explained by perceived self-efficacy, age, perceived benefits and education ($p < .05$).

This study suggested that in order to promote mothers' behaviors in promoting the health of children with cancer, nurses should provide health education aimed to enhance their perceived self-efficacy and perceived benefits of health-promoting behaviors.